

**ZADANIA II ETAPU OGÓLNOUKRAIŃSKIEJ OLIMPIADY JĘZYKA POLSKIEGO I
LITERATURY
DLA KLAS 9**

Łączna ilość punktów – 100 p. /

CZĘŚĆ I. NAUKA O JĘZYKU

(70 / p. /)

1. Proszę odpowiedzieć na pytania, przekształcając zdania bez negacji w zdania z negacją.

_____ / 11 p. (10 x 01 p.)

0. Lubisz odpoczynek? – Nie, nie lubię odpoczynku.

1. Rozpoczynasz naukę? – Nie, nie _____

2. Odkładasz naukę na później? – Nie, nie _____

3. Trenujesz pamięć i koncentrację? – Nie, nie _____

4. Chowasz do pudełka lub szuflady wszystkie „rozpraszacze” uwagi: telefon, pilot od telewizora, smartwatch. – Nie, nie _____

5. Notujesz najważniejsze informacje? – Nie, nie _____

6. Wieszasz kartki z napisami na ścianie, lodówce lub w innych miejscach?
– Nie, nie _____

7. Lekceważysz pozornie łatwe tematy? – Nie, nie _____

8. Rozwiązujesz trudne zadania? – Nie, nie _____

9. Czujesz satysfakcję, kiedy się uczysz? – Nie, nie _____

10. Czy rano pijesz kawę? – Nie, nie _____

11. Szukasz sposobów na poprawę sytuacji? – Nie, nie _____

2. Proszę przeczytać tekst. Proszę wpisać odpowiednią formę wyrazu złoty.

_____ / 8 p. (8 x 01 p.)

Przykładowe wynagrodzenia brutto w 2023 roku (stan danych aktualny na 3 stycznia):

3490 zł **złotych**⁰ – płaca minimalna (3600 zł _____¹ – od 1 lipca);

3597 zł _____² – nauczyciel mianowany z tytułem magistra z przygotowaniem pedagogicznym;

4224 zł _____³ – nauczyciel dyplomowany z tytułem magistra z przygotowaniem pedagogicznym;

3950–4300 zł _____⁴ – początkujący kasjer-sprzedawca w Biedronce (wynagrodzenie zależy od lokalizacji sklepu);

4100–4550 zł _____⁵ – doświadczony kasjer-sprzedawca ze stażem trzech lat pracy w Biedronce (wynagrodzenie zależy od lokalizacji sklepu);

3750–4600 zł _____⁶ – pracownik sklepu na początku zatrudnienia w Lidlu (wynagrodzenie zależy od lokalizacji sklepu); 4100–5050 zł _____⁷ – pracownik sklepu po dwóch latach pracy w Lidlu (wynagrodzenie zależy od lokalizacji sklepu);

5100–5500 zł _____⁸ – pracownik magazynu zajmujący się komisjonowaniem towaru po trzech latach pracy w Lidlu.

3. Proszę – zgodnie z przykładem – uzupełnić tekst poprawnymi formami wyrazów podanych w nawiasach (czas teraźniejszy i przeszły).

_____ / 10 p. (10 x 1 p.)

Jesteś spod znaku Barana?

Przeczytaj, co cię czeka (czekać)⁰ w tym roku. Być może sam lub sama (zadawać – ty)¹ sobie teraz pytanie, czy kolejny rok będzie lepszy, czy gorszy od poprzedniego. Nie masz jednak powodu do zmartwień, bo przed tobą naprawdę dobry okres. W życiu zawodowym (pojawić się)² dużo nowych możliwości. Być może (zmienić – ty)³ pracę na lepiej płatną lub (awansować – ty)⁴. Wiele zależy jednak od ciebie – czy znajdziesz w sobie siłę i (odważyć się – ty)⁵ na poważniejszy krok. Barany z reguły (mieć)⁶ skłonność do pracoholizmu, więc w przyszłym roku także będą musiały znaleźć równowagę między życiem zawodowym a osobistym. Dopiero wtedy (poczuć się)⁷ szczęśliwe. W miłości, podobnie jak w pracy, (zdarzyć się)⁸ coś nowego. Jeśli jesteś sam lub sama, prawdopodobnie kogoś (spotkać)⁹. Czas (pokazać)¹⁰, czy będzie to ktoś, z kim zwiążesz się na dłużej. Jeśli jesteś w związku, wasza miłość odżyje. Nowy rok przyniesie wiele pozytywnych zmian w twoim życiu.

4. Proszę przeczytać tekst i wykonać zadania _____ / 12 p. (12 x 1 p.)

Tomasz Bagiński ambasador polskiej kultury (urodził się w Białymstoku w 1976 roku) Bagiński wie, jak zdobyć współczesnego widza. Wie, jak sprawić, by widz kliknął „Lubię to!” lub udostępnił link znajomym. Tworzy animowane filmy, które wzruszają, zaskakują i jednocześnie uczą. Ich inspiracją są wydarzenia historyczne, malarstwo oraz literatura. Mimo że w wywiadach twórca przyznaje, że zawsze chciał bawić ludzi, wybiera trudne tematy, np. Powstanie Warszawskie („Hardkor 44”). Jego filmy zdobywają liczne nagrody, w tym nominację do Oscara (film „Katedra”). Dla Bagińskiego nagrodą są też miliony internautów, którzy oglądają i komentują jego filmy, a potem szukają informacji na prezentowane tematy. Bagiński jest rysownikiem, reżyserem i artystą, ale co ciekawe, jest samoukiem. Przerwał studia na architekturze, żeby iść własną drogą artystyczną. Od dzieciństwa rysował historie, a dzięki programom komputerowym stał się autorem animacji i efektów

specjalnych do gier, spotów reklamowych, teledysków i filmów. Ma w swoim dorobku ponad sto pięćdziesiąt reklam i kilkanaście poważnych produkcji. Mimo licznych sukcesów i coraz większej popularności jest skromnym człowiekiem. Filmy Bagińskiego są pokazywane na całym świecie. Promują Polskę, tak jak „Animowana historia Polski”. W tym krótkim filmie (tylko osiem minut) pojawia się około dziewięciuset postaci. Imponująca animacja. Widzowie cenią go także za współczesne, autorskie wersje legend polskich, np. o Bazyliuszku, o Panu Twardowskim. Dzięki niemu te stare historie znowu są interesujące, zwłaszcza dla młodzieży. Teraz Bagiński pracuje nad amerykańską wersją serialu „Wiedźmin” na podstawie powieści polskiego pisarza Andrzeja Sapkowskiego. Od wielu lat mieszka w Warszawie, ale często podróżuje do Hollywood. Jak sam mówi, marzy o tym, by co roku być na planie nowego filmu. Jest bardzo pracowity, więc jego marzenie na pewno się spełni. Bagiński – to nazwisko warto pamiętać.

4.1. Proszę wybrać wszystkie poprawne odpowiedzi.

1. Tomasz Bagiński:	a) Oscara w 2009 roku
a) ma dużo widzów w internecie	b) wiele nagród
b) porusza w filmach trudne tematy	c) nominację do Oscara
c) liczy na nagrody	d) ponad 150 spotów reklamowych
d) inspiruje się literaturą i malarstwem	
2. Tomasz Bagiński jest:	5. Twórca obecnie:
a) ambasadorem Polski w USA	a) mieszka w stolicy Polski
b) architektem	b) czyta powieść Andrzeja Sapkowskiego
c) reżyserem filmów animowanych	c) planuje zwiedzić Hollywood
d) samoukiem	d) pracuje na serialu „Wiedźmin”
3. Animowana historia Polski to:	6. Z tekstu wynika, że marzeniem reżysera jest:
a) film, nad którym pracuje teraz Bagiński	a) robić co roku nowy film
b) ośmiominutowa animacja	b) być znanym na całym świecie
c) film, który promuje Polskę	c) tworzyć filmy dla młodzieży
d) animacja, którą udostępniło 900 internautów	d) mieszkać w Hollywood
4. Reżyser ma w dorobku:	

4.2. Proszę wybrać jedną poprawną odpowiedź.

1. Bagiński chce zdobyć zainteresowanie	2. Tomasz Bagiński od początku idzie
(a) współczesnego widza	(a) własną drogę
(b) społecznym widzom	(b) własną drogą
(c) współczesnym widzom.	(c) własnej drogi.

3. Jest autorem ponad 150
 (a) spoty reklamowe
 (b) spotom reklamowym
 (c) spotów reklamowych.
4. Odnosi liczne sukcesy, ale nadal jest
 (a) skromnego człowieka
 (b) skromnym człowiekiem
 (c) skromnym człowieku.
5. Dzięki polskich legend internauci poznają stare historie.
- (a) współczesnych wersji
 (b) współczesne wersje
 (c) współczesnym wersjom
6. Dzięki internetowi i licznym nagrodom filmy Bagińskiego są znane na
 (a) całym świecie
 (b) całemu światu
 (c) całym światem.

5. Zaznacz odpowiednie słowo.

_____ / 10p. (10 x 1 p.)

Jak zmienia się model rodziny?

Dawno temu dominował tradycyjny model rodziny – ojciec (utrzymywał, podtrzymywał, zatrzymywał)⁰ rodzinę, a matka zajmowała się domem i dziećmi. Dzisiaj, kiedy kobiety także pracują (zawodowo, zdalnie, zespołowo)¹, popularny staje się model partnerski, w którym mąż i żona dzielą się (ciastami, obiadami, obowiązkami)² domowymi.

Dawniej normą były rodziny wielopokoleniowe – pod jednym (oknem, dachem, sufitem)³ mieszkali dziadkowie, rodzice i dzieci. To rozwiązanie miało swoje zalety, bo wszyscy mogli sobie pomagać, ale miało też i swoje (rady, wady, błędy)⁴ ze względu na konflikty pokoleń. Obecnie – zwłaszcza w dużych miastach – (małoletnie, wieloletnie, pełnoletnie)⁵ dzieci wyprowadzają się z domu, a z rodzicami czy dziadkami kontaktują się przez Internet i od czasu do czasu ich (odwiedzają, zwiedzają, nagradzają)⁶.

Młodzi ludzie nie spieszą się ze (startem, ślubem, związkiem)⁷, a małżeństwa nie zawsze są trwałe. Pary, które przeżywają kryzysy, często decydują się na (wyjazd, powrót, rozwód)⁸ i nie jest on dla nich końcem świata, ale początkiem nowego życia.

Dawniej łatwiej było spotkać rodziny wielodzietne, a problemem naszych (czasów, terminów, godzin)⁹ jest kryzys demograficzny – w Polsce rodzi się coraz mniej dzieci, a w związku z tym, że ludzie żyją coraz dłużej, łatwo zauważyć, że nasze społeczeństwo się starzeje. Czy ten kryzys demograficzny można (zamrozić, zatrzymać, zablokować)¹⁰?

6. Uzupełnij zdania poprawną formą czasownika *powinien* według wzoru.

___ / 9p. (9 x 1 p.)

Przykład: Młodzi ludzie powinni dbać o swoje wykształcenie.

1. Kwiaty być często podlewane.
2. Dzieci nosić w zimie czapki.
3. Aktorzy znać tekst na pamięć.
4. Modelki umieć chodzić na obcasach.
5. Sportowcy się dobrze odżywiać.
6. (my, r.mos.) odwiedzić babcię.
7. One spać dłużej.
8. (wy, r.mos.) zadbać o swoje zdrowie.
9. (my, r.nmos.) nie rozmawiać z nieznajomym.

7. Proszę – zgodnie z przykładem – podkreślić poprawne formy wyrazów podanych w nawiasach (odmiana rzeczowników, przymiotników i zaimków).

_____ / 10p. (10 x 1 p.)

Jak schudnąć

Odchudzanie nie jest proste. W (walkę / walce / walką)⁰ o utratę wagi warto skupić się na dwóch rzeczach – odżywianiu i ćwiczeniach. Jeśli chodzi o (dietę / diecie / dietą)¹, trzeba zjadać mniej kalorii, niż się spala. Niestety wtedy często chodzimy (głodnymi / głodni / głodnych)², bo okazuje się, że wcześniej jedliśmy po prostu za dużo. Przy wyborze diety warto skonsultować się z (dietetykiem / dietetyka / dietetykowi)³ i nie sugerować modą, aby (sobą / sobie / siebie)⁴ nie zaszkodzić.

Co jeść i pić, żeby schudnąć? Specjaliści zalecają, aby ograniczyć węglowodany oczyszczone, czyli białą mąkę, biały ryż oraz makaron. Oczywiście lepiej nie jeść (słodczy / słodczy / słodczami)⁵ i żywności przetworzonej. W (odchudzania / odchudzaniem / odchudzaniu)⁶ pomaga jedzenie niskokalorycznych warzyw i owoców oraz picie dużej ilości wody. Gazowane i kolorowe napoje są zakazane, ponieważ zawierają dużo (cukrem / cukrze / cukru)⁷. Jednak dieta to nie wszystko, trzeba też ćwiczyć. Jeśli nie wiesz, jaki (rodzaj / rodzajem / rodzaju)⁸ sportu wybrać, pomyśl, co sprawia ci przyjemność – pływanie, bieganie, a może ćwiczenia na siłowni? (Regularny / Regularnym / Regularnymi)⁹ trening to podstawa. Taki sposób odchudzania jest dobry dla (każdą / każdego / każdym)¹⁰.

CZEŚĆ II. LITERATURA

____ / 10p. (5 x 2 p.)

Dokonaj analizy wiersza

Adam Mickiewicz

Bakczysaraj

Jeszcze wielka, już pusta Girajów dziedzina.
Zmiotane czołem baszów ganki i przedsienia,
Sofy, trony potęgi, miłości schronienia,
Przeskakuje sarańcza, obwija gadzina.

Skróś okien różnofarbnych powoju roślin,
Wdzierając się na głuche ściany i sklepienia,
Zajmuje dzieło ludzi w imię przyrodzenia
I pisze Balsazara głoskami "RUINA".

W środku sali wycięte z marmuru naczynie;
To fontanna haremu, dotąd stoi cało
I perłowe łyż sącząc woła przez pustynie:

"Gdzież jesteś. o miłości, potęgi i chwało!
Wy macie trwać na wieki, źródło szybko płynie,
O hańbo! wyście przeszły, a źródło zostało".

1. Jaki gatunek wiersza o takiej budowie?

2. Wskaż liczbę wersów w kolejnych strofach: 1...; 2...; 3...; 4...

3. Proszę wypisać metafory

4. Wyraz „fontanna haremu ... woła» zawiera:

epitet
epiforę
anaforę
personifikację

5. Proszę wypisać epitety.

CZĘŚĆ III. WYPRACOWANIE PISEMNE

(...../20p.)

Proszę wybrać jeden temat z podanych niżej i napisać tekst argumentacyjny, używając cytatów i przykładów z utworów literackich (150 słów)

Kryteria oceniania :

1. Treść (wykonanie zadania, realizacja tematu) (0-5 p.)
2. Użycie cytatów, przykładów z literatury potwierdzających treść tekstu (3 p.)
3. Poprawność gramatyczna (0-4p.)
4. Styl i kompozycja (0-2p.)
5. Słownictwo (bogactwo leksykalne) (0-3p.)
6. Ortografia i interpunkcja (0-3p.)

Tematy:

1. Wolisz oglądać filmy w kinie czy w domu? Jakie filmy oglądasz najczęściej? Kino czy teatr? Co wolisz i dlaczego? Kiedy ostatni raz byłeś / byłaś w kinie lub w teatrze? Festiwal muzyczny, koncert jazzowy czy opera? Co jest dla ciebie najbardziej interesujące i dlaczego? Odwiedzasz muzea, kiedy podróżujesz? Jeżeli tak, to jakie muzea lubisz? Jeżeli nie, to dlaczego? Na jakie aktywności chciałabyś / chciałbyś mieć więcej czasu?

2. Jak często ćwiczysz? Myślisz, że to wystarczy? Chciałabyś / chciałbyś być bardziej wysportowana / wysportowany? Jaki sport lubisz uprawiać latem, a jaki zimą? Każdy powinien uprawiać jakiś sport. Zgadzasz się z tym? Lubisz oglądać sport w telewizji? Jeżeli tak, to co oglądasz? Jeżeli nie, to dlaczego? Czy kiedykolwiek oglądałaś / oglądałeś jakieś wydarzenie sportowe na żywo? Co i gdzie to było?

3. Czy kiedy byłeś / byłaś dzieckiem, lubiłaś / lubiłeś lekcje sztuki w szkole? A czy teraz lubisz rysować albo malować? Kto jest najbardziej utalentowaną artystycznie osobą, jaką znasz? Chciałabyś / chciałbyś być artystką / artystą? Dlaczego (nie)? Czy myślisz, że jesteś kreatywna / kreatywny? Jak często chodzisz do muzeum lub galerii sztuki? Masz swój ulubiony obraz albo swojego ulubionego malarza?